

Andmekvaliteedi tagamise juhend

Projekti ja juhendi tutvustus,
13.05.2016

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Agenda

1. Projekti ülevaade
 - Eesmärgid ja tulemid
 - Tegevused ja ajakava
2. Metoodika loomine
 - Vajaduste analüüs
 - Küpsusmudeli väljatöötamine
 - Tunnuste komplekti väljatöötamine
3. Andmekogu omaniku juhend
 - Juhendi ulatus
 - Andmekvaliteedi juhtimise raamistik
 - Andmekvaliteedi küpsusmudel
 - Andmete kvaliteedi tunnused
4. Arutelu

Projekti ülevaade

Projekti ülevaade

Eesmärgid ja tulemid

Projekti eesmärgiks on töötada välja rakendatav metoodika andmekvaliteedi mõõtmiseks ja tagamiseks riigi andmekogudes.

Projekti oodatud väljunditeks on:

- Andmekvaliteedi tagamise juhend andmekogu omanikele;
- Andmekvaliteedi tagamise juhend riigi tasemel (RIA-le).

Projekti ülevaade

Tegevused ja ajakava

Projekti käigus teostatavad tegevused on:

- Andmekvaliteedi mõõtmise ja tagamise meetodikate väljatöötamine;
- Juhendi loomine andmekogu omanikele;
- Juhendi piloteerimine kolmel andmekogul – RR, ADS, RIHA;
- Juhendi loomine RIA-le.

Ajakava:

- Projekti avakoosolek toimus 8.-ndal veebruaril;
- Hetkel on käimas juhendi piloteerimine, mis lõpeb 20.-ndal juunil;
- Projekt lõpeb tutvustava seminariga 18.-ndal augustil.

Metoodika loomine

Vajaduste analüüs

Töö esimeses etapis analüüsiti vajadusi andmekvaliteedi mõõtmise ja tagamise osas.

Vajadustele toetudes otsustati andmekvaliteedi mõõtmine ja tagamine katta metoodikas kolme vahendi abiga:

- 1. Andmekvaliteedi juhtimise raamistik**, mis määrab andmekvaliteedi juhtimise tegevused.
- 2. Andmekvaliteedi küpsusmudel**, mis võimaldab mõõta andmekvaliteedi tagatust andmekvaliteedi juhtimisega seotud aspektidest lähtuvalt.
- 3. Andmekvaliteedi tunnuste komplekt**, mis võimaldab mõõta andmekvaliteedi tagatust andmete kvaliteedi erinevatest aspektidest lähtuvalt.

Metoodika loomine

Küpsusmudeli väljatöötamine

Küpsusmudeli väljatöötamise käigus teostati järgnevad tegevused:

- Küpsusmudeli aluseks võeti rahvusvahelistele standarditele (ISO, ITIL, CMMI) toetuv PwC protsesside juhtimise raamistiku küpsusmudel, mis võimaldab määrata protsessi küpsust viies küpsusastmes viie kategooria alusel.
- Viidi läbi uuring 5 erineva andmekvaliteedi raamistiku küpsusmudelites osas ja viidi läbi süntees küpsusmudelites esinevatele teesidele.
- Sünteesi tulemusena valiti iga kategooria küpsustaseme määramiseks teesid, mis tuleb täita, et vastavat taset vastavas kategoorias saavutada.

Valikute tulemusena sündis küpsusmudel andmekvaliteedi küpsustaseme määramiseks, mille rakendamist käsitletakse andmekogu omaniku juhendis.

Metoodika loomine

Tunnuste komplekti väljatöötamine

Tunnuste komplekti väljatöötamise käigus teostati järgnevad tegevused:

- Viidi läbi uuring 12 andmekvaliteedi raamistiku ja mudeli osas tunnuste esinemise ja mõõtmise aspektist;
- Uuringu tulemusena leiti mudelitest kokku 43 erinevalt nimetatud tunnust andmete kvaliteedi mõõtmiseks;
- Viidi läbi tunnuste süntees, mille käigus koondati sarnase sisuga tunnused ühiste nimetajate alla ja anti tunnustele eestikeelsed vasted;
- Sünteesi tulemusena jäi tunnuste valikusse alles 28 tunnust, millest valiti esinemissageduse, asjakohasuse ja rakendatavuse aspektidest lähtuvalt 9 tunnust.
- Iga valitud tunnuse osas esitati selle määratlus, analüüsiti tunnust sätestavad nõudeid (sh. õigusaktid); töötati välja meetmed nõuetele vastavuse tagamiseks; kirjeldati kontrollküsimused hindamiseks.

Valitud 9 tunnuse mõõtmist ja tagamist käsitletakse andmekogu omaniku juhendis.

Andmekogu omaniku juhend

Juhendi ulatus

1. Juhendi sihtgrupiks on andmekogude vastutavad töötajad, kes korraldavad juhendi rakendamist;
2. Juhend käsitleb neid kvaliteedi aspekte, mis on andmekogu vastutava töötaja poolt mõjutatavad;
3. Juhend ei käsitle neid kvaliteedi aspekte, mis ei ole andmekogu vastutava töötaja poolt mõjutatavad (näiteks keskkonnast või välistest süsteemidest sõltuvad aspektid);
4. Juhend on rakendatav vaadeldavate andmehulkade eri tasemetel (nt. andmekogu tase, andmeobjekti tase, andmevälja tase).

Andmekvaliteedi juhtimise raamistik

Juhendis käsitletud andmekvaliteedi juhtimine koosneb järgnevatest tegevustest:

1. Andmekvaliteedi eesmärkide määratlemine.
2. Küpsusmudeli sihttaseme planeerimine.
3. Andmekvaliteedi tunnuste planeerimine.
4. Andmekvaliteedi olemasoleva taseme hindamine.
5. Asutuse tsoneerimine (vajadusel).
6. Andmekvaliteedi parendamise plaani koostamine.
7. Andmekvaliteedi parendamine vastavalt eesmärkidele.
8. Saavutatud taseme kontroll ja kirjeldamine RIHAs.
9. Andmekvaliteedi taseme hoidmine ja meetmete uuendamine.

Andmekvaliteedi küpsusmudel

Küpsusmudeli kategooriad:

- **Juhtimine** – käsitleb regulatsioonidega seonduvat;
- **Organisatsioon** - käsitleb vastutustega seonduvat;
- **Protsessid** – käsitleb protsessidega seonduvat;
- **Inimesed** – käsitleb teadmuse jagamise ja levikuga seonduvat;
- **Vahendid** – käsitleb tehnika ja töövahenditega seonduvat;

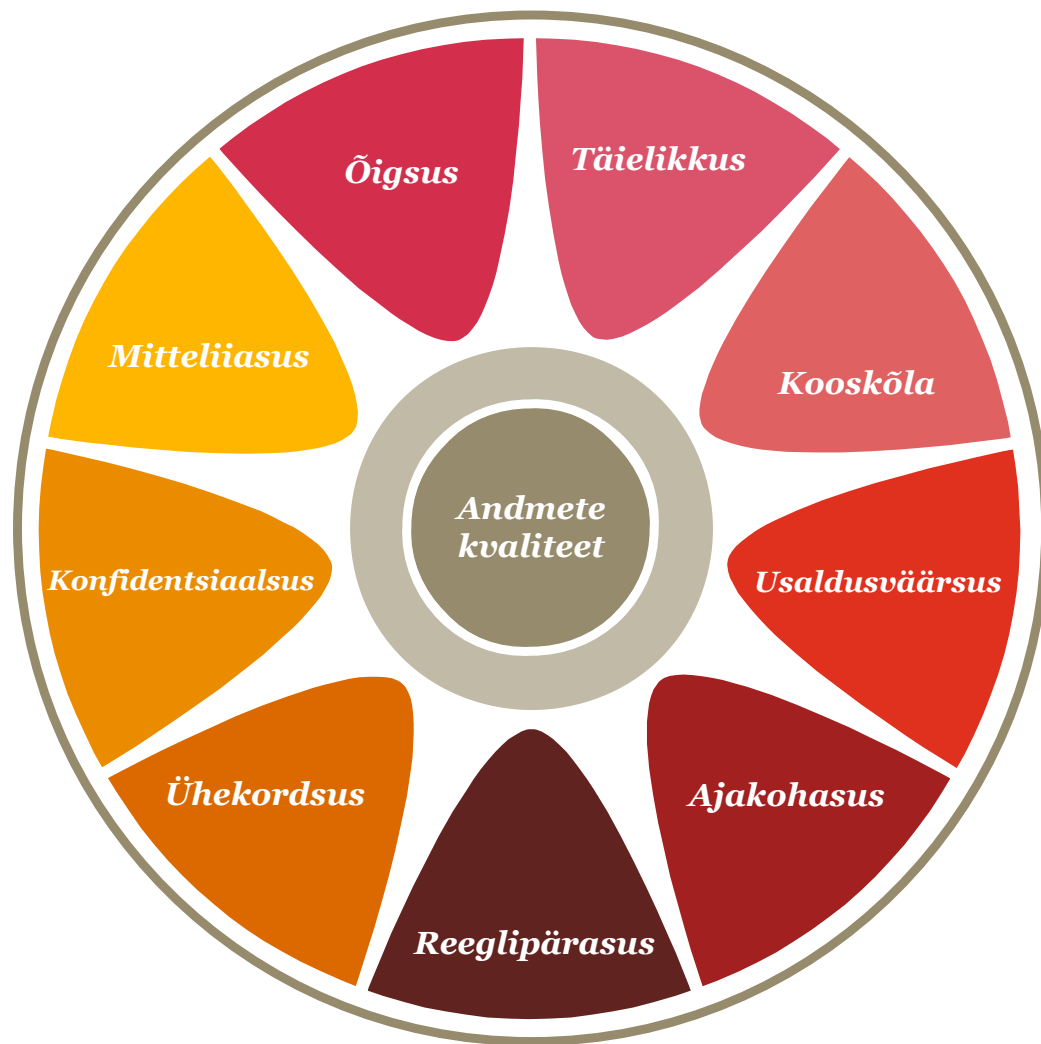
Kategooriate küpsusastmed:

Andmete kvaliteedi tunnused

Juhend kirjeldab iga tunnuse osas:

1. määratluse ja näited;
2. reguleerivad õigusaktid;
3. meetmed nõuetele vastavuse tagamiseks;
4. kontrollküsimused.

Küsimused, arutelu

www.pwc.com